

## Inbreng debat | 22 april 2026

### Tijdelijk pakket, structurele dekking

Het kabinet presenteert een energiepakket van circa één miljard euro om de gevolgen van de energiecrisis te verzachten. Het gaat om ongeveer €627 miljoen aan uitgaven en €340 miljoen aan lastenverlichting in 2026. Deze maatregelen zijn tijdelijk, maar de voorgestelde dekking is dat niet. Het kortetermijnprobleem wordt daarmee opgelost door blijvend te snijden in het ondernemersklimaat.

### Ingrijpende maatregelen voor ondernemers

Het kabinet kiest ervoor om vanaf 2027 structureel in te grijpen in fiscale regelingen voor ondernemers. Concreet gaat het om het afschaffen van de startersaftrek en het versoberen van de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA). Daarnaast wordt de alcoholaccijns geïndexeerd. Vooral de eerste twee maatregelen raken zelfstandig ondernemers direct.

De startersaftrek heeft een budgettair belang van circa €128 tot €130 miljoen per jaar en wordt jaarlijks gebruikt door ruim 180.000 ondernemers. Dat is geen niche instrument, maar een breed gebruikte regeling die juist in de eerste jaren van ondernemerschap ondersteuning biedt.

De gevolgen zijn duidelijk: nieuwe starters hebben vanaf 2027 geen toegang meer tot de regeling. Tegelijk worden ook bestaande starters geraakt, omdat de aftrek maximaal drie keer in de eerste vijf jaar kan worden gebruikt. Veel ondernemers verliezen daarmee rechten die zij nog niet hebben benut.

Ook de versobering van de KIA heeft impact. Deze regeling stimuleert investeringen in bedrijfsmiddelen en wordt door een brede groep ondernemers gebruikt. Indicatief gaat het om meer dan 100.000 investerende ondernemers. Door de regeling te beperken wordt investeren minder aantrekkelijk, wat kan leiden tot uitstel of afstel van investeringen. Daarmee raakt deze maatregel direct het groeivermogen van onze economie.

### Scheve balans en economische gevolgen

De kern van het probleem is volgens ons dat tijdelijke maatregelen worden gefinancierd met structurele ingrepen. Dat leidt tot een scheve balans. De voordelen van het pakket komen vooral terecht bij huishoudens en werknemers, terwijl de lasten relatief zwaar neerslaan bij starters en investerende ondernemers. Voor een structurele opbrengst van circa €130 miljoen per jaar wordt een regeling afgeschaft die door bijna 200.000 ondernemers wordt gebruikt. Tegelijkertijd wordt een brede investeringsregeling versoerd. Dat staat niet in verhouding tot het doel van het pakket.

### Richting voor alternatief en politieke afweging

VZN vindt dat dit anders kan en moet. Tijdelijke problemen vragen om tijdelijke oplossingen, door bijvoorbeeld reeds geplande kosten in de begroting 2026 te temperen. Daarnaast ligt het voor de hand om de lasten breder te verdelen, zodat niet één specifieke groep structureel wordt geraakt. De centrale vraag die wij de Kamer meegeven is of het wenselijk is om voor een tijdelijke energiecrisis structurele aanpassingen te doen in regelingen die ondernemerschap en investeringen ondersteunen. Dat is een politieke keuze, maar dan wel één met gevolgen voor de lange termijn.